

صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران

معاونت سیاسی

اداره پژوهش‌های سیاسی

بررسی رخدادهای ایران پس از انقلاب اسلامی

(۳۷)

سال سی و هفتم انقلاب - ۱۳۹۴

فرآورده‌های خبری و تولیدات پژوهشی در بخش‌های زیر قابل دسترس است:

- وب سایت خبرگزاری صدا و سیما (سرویس پژوهش) <http://www.iribnews.ir>

پژوهشگر: دارابی

فهرست مطالب

عنوان

صفحه

۱	مقدمه	۱
۲	اهم رخدادهای سال سی و هفتم انقلاب - ۱۳۹۴	۲
۳	سیاسی و امنیتی	۳
۳	▪ حصول توافق برنامه جامع اقدام مشترک (برجام)	۳
۴	▪ توقیف تفنگ‌داران متجاوز آمریکایی	۴
۴	▪ تنش در روابط با عربستان	۴
۵	▪ برگزاری دو انتخابات (مجلس دهم و خبرگان پنجم)	۵
۵	▪ شهادت هشت مرزبان ایرانی	۵
۵	▪ دستاوردهای دفاعی	۵
۷	▪ شهادت سردار حسین همدانی	۷
۷	▪ درگذشت دو روحانی انقلابی مشهور	۷
۸	اقتصادی	۸
۸	▪ تک نرخ شدن بنزین	۸
۸	▪ ابلاغ سیاست‌های کلی برنامه ششم توسعه	۸
۹	اجتماعی	۹
۹	▪ تشییع باشکوه و کم نظیر پیکر جمعی از شهدای دوران دفاع مقدس	۹
۱۰	▪ کسب دو موفقیت ورزشی	۱۰
۱۰	جمع‌بندی	۱۰

بهمن امسال، انقلاب اسلامی ایران چهل ساله شد. این انقلاب در چهار دهه گذشته با مسائل و حوادث گوناگونی مواجه شده و دستاوردهای بسیاری به همراه داشته است. برای فهم قدرت و عظمت انقلاب در حال حاضر، نه تنها شناخت زمینه‌های شکل‌گیری و ویژگی‌های منحصر به فرد آن، بلکه وقایعی که از سر گذرانده نیز ضروری است. بر این اساس بنا داریم در چهل شماره تاریخ ۴۰ ساله انقلاب را بررسی کنیم.^۱ این شماره به تحولات و مسائل ایران در سال سی و هفتم انقلاب اختصاص دارد. امضای توافق برنامه جامع اقدام مشترک (برجام) بین ایران و گروه ۵+۱ مهم‌ترین رخداد ایران در سال ۱۳۹۴ است.

۱. منبع اصلی برای بررسی این رخدادها، رسانه‌ها است.

□ اهم رخدادهای سال سی و هفتم انقلاب - ۱۳۹۴

■ سیاسی و امنیتی

■ حصول توافق برنامه جامع اقدام مشترک (برجام)

۲۳ تیر ۱۳۹۴، پس از ۲۲ ماه مذاکره سخت و فشرده بر سر برنامه هسته ای ایران^۱، توافق موسوم به برجام (برنامه جامع اقدام مشترک)^۲ حاصل شد. بر اساس این توافق، مقرر شد^۳:

- ✓ گروه ۵+۱ برنامه هسته‌ای صلح‌آمیز جمهوری اسلامی ایران را به رسمیت بشناسد و اعمال حقوق هسته‌ای ملت ایران را در چارچوب معاهدات بین‌المللی محترم بشمارد؛
- ✓ برنامه هسته‌ای ایران به موضوعی برای همکاری بین‌المللی با سایر کشورها در قالب استانداردهای بین‌المللی تبدیل شود؛
- ✓ ایران به عنوان قدرت دارای فناوری هسته‌ای و برخوردار از برنامه هسته‌ای صلح‌آمیز، از جمله چرخه کامل سوخت و غنی‌سازی، ساخته شود؛
- ✓ قطعنامه‌های تحریمی شورای امنیت علیه برنامه هسته‌ای ایران، با صدور قطعنامه جدید به یکباره لغو شود؛
- ✓ با همکاری صاحبان پیشرفته‌ترین و امن‌ترین فن‌آوری‌های روز جهانی، راکتور آب سنگین اراک مدرن‌سازی شود؛
- ✓ اتحادیه اروپا و آمریکا تحریم‌های اقتصادی و مالی در حوزه‌های بانکی، مالی، نفتی، گازی، پتروشیمی، تجاری، بیمه و حمل و نقل را که به بهانه برنامه هسته‌ای ایران وضع کرده‌اند، در ابتدای اجرای توافق یکجا لغو کنند؛
- ✓ تحریم تسلیحاتی ایران لغو و با برخی محدودیت‌ها جایگزین شود، به نحوی که امکان واردات یا صادرات اقلام دفاعی به صورت موردی فراهم شود. (محدودیت‌ها نیز بعد از پنج سال به طور کامل لغو شود)؛
- ✓ ممنوعیت خرید اقلام حساس با کاربرد دامن‌نظره لغو و تامین نیازهای ایران از طریق کمیسیون مشترک ایران و ۵+۱ تسهیل شود؛
- ✓ تحریم تحصیل دانشجویان ایرانی در رشته‌های مرتبط با انرژی هسته‌ای به طور کامل لغو شود؛
- ✓ پس از سه دهه تحریم، ممنوعیت خرید هواپیمای مسافربری مرتفع و امکان بازسازی ناوگان هوایی کشور و ارتقای ایمنی پروازها فراهم شود؛
- ✓ ده‌ها میلیارد دلار از درآمدهای ایران که در خارج از کشور مسدود شده است، آزاد شود؛
- ✓ بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، کشتیرانی جمهوری اسلامی، شرکت ملی نفت ایران، شرکت ملی نفتکش و شرکت‌های تابعه، ایران ایر و بسیاری دیگر از نهادها، بانک‌ها و موسسات کشورمان (در مجموع حدود ۸۰۰ شخص حقیقی و حقوقی) از شمول تحریم خارج شود؛
- ✓ دسترسی بیشتر ایران به حوزه‌های تجاری، فناوری، مالی و انرژی تسهیل شود؛

۱. پنج مهر ۱۳۹۲ گفتگوهای ایران و گروه ۵+۱ با دیدار وزیران امور خارجه ایران و آمریکا آغاز شد. ۲۳ مهر ۱۳۹۲ تیم دیپلماتی ایران پیشنهاد خود را با عنوان «پایانی بر یک بحران غیرضروری؛ آغازی برای افق‌های جدید» ارائه داد. مذاکرات رسمی، ۱۶ آبان ۱۳۹۲ آغاز شد. در این دور، زیاده‌خواهی وزیر امور خارجه فرانسه باعث بی‌نتیجه ماندن گفتگوها شد. ۲۹ آبان ۱۳۹۲ دور دیگری از مذاکرات آغاز شد و به «توافق ژنو» یا «طرح اقدام مشترک» (سوم آذر) انجامید. از ۲۹ بهمن ۹۲ تا ۲۹ تیر ۹۳ شش دور گفتگو در وین برگزار شد، اما اختلاف‌ها بیشتر از آن بود که در این مدت حل و فصل شود؛ بنابراین مذاکرات چهار ماه دیگر تمدید شد. در این مدت هم چهار دور گفتگو (در نیویورک، ۲۷ شهریور تا ۴ مهر؛ وین، ۲۲ تا ۲۴ مهر و ۲۷ آبان تا سوم آذر؛ و مسقط، ۱۷ تا ۲۰ آبان) برگزار شد، اما به دلیل باقی ماندن مهم‌ترین موارد اختلافی، گفتگوها هفت ماه دیگر تمدید شد. در این چارچوب، چهار دور مذاکره در ژنو، دو دور در لوزان (در لوزان دو - ۹۴/۱/۵ - طرفین به تفاهم کلی دست یافتند) و شش دور در وین برگزار شد و در نهایت سه‌شنبه ۲۳ تیر ۱۳۹۴، برجام حاصل شد.

۲. Joint Comprehensive Plan of Action

۳. خبرگزاری صدا و سیما، ۱۳۹۴/۴/۲۳

✓ ممنوعیت یا محدودیت همکاری‌های اقتصادی با ایران در تمامی عرصه‌ها از جمله سرمایه‌گذاری در صنایع نفت و گاز و پتروشیمی و سایر زمینه‌ها مرتفع شود؛

✓ و در حوزه انرژی صلح‌آمیز هسته‌ای زمینه همکاری‌های گسترده بین‌المللی با ایران در حوزه ساخت نیروگاه‌های جدید هسته‌ای، راکتورهای تحقیقاتی و پیشرفته‌ترین حوزه‌های صنعت هسته‌ای ایجاد شود.

پیش از دستیابی به توافق هسته‌ای، نمایندگان مجلس شورای اسلامی، کلیات طرح الزام دولت به حفظ دستاوردهای هسته‌ای را تصویب کردند. این طرح سه ماده داشت: ۱- لغو یک‌جا و کامل تحریم‌ها در روز آغاز اجرای تعهدات ایران. ۲- تصویب نتیجه مذاکرات در مجلس شورای اسلامی و رعایت مصوبات شورای عالی امنیت ملی درباره بازدیدهای متعارف. ۳- گزارش شش‌ماه یک‌بار وزیر امور خارجه به مجلس به همراه ارائه گزارش روند اجرای توافق‌نامه توسط کمیسیون امنیت ملی به نمایندگان.^۱

▪ توقیف تفنگ‌داران متجاوز آمریکایی

دی ۱۳۹۴، نظامیان متجاوز آمریکایی در آب‌های سرزمینی ایران در خلیج فارس، توقیف شدند. بنا بر اعلام روابط عمومی نیروی دریایی سپاه پاسداران، این نظامیان (شامل نه مرد و یک زن) ۲۲ دی در حالیکه سوار بر دو فروند شناور رزمی به صورت غیر مجاز وارد آب‌های سرزمینی ایران شده بودند، توقیف و به جزیره فارسی منتقل شدند.^۲

سردار فدوی، فرمانده نیروی دریایی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی در این باره اظهار داشت: "پس از اینکه قایق ده تفنگ‌دار آمریکایی در سه مایلی جزیره فارسی در آب‌های سرزمینی ایران توقیف شد، ما به مدت چهل دقیقه شاهد رفتار غیر حرفه‌ای ناو آمریکایی (ترومن که در نزدیکی محل توقیف تفنگ‌داران بود) بودیم... اگر حرکت غیرمسئولانه ناو آمریکایی‌ها ادامه می‌یافت، می‌توانست برای آمریکایی‌ها فاجعه‌ای به بار بیاورد که در طول تاریخ آمریکا این اتفاق نیفتاده بود."^۳

پس از انتقال و استقرار تفنگ‌داران متجاوز، بررسی‌های لازم درباره چرایی و چگونگی ورود غیرقانونی آنان به آب‌های سرزمینی ایران آغاز شد؛ همزمان مقامات سیاسی آمریکا در تماس با مقامات سیاسی کشورمان با غیرعمدی خواندن اقدام تفنگ‌داران توقیف شده، آزادی آنان را در خواست کردند. بنا بر اطلاعیه سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، ۲۳ دی در نهایت "پس از بررسی‌های فنی و عملیاتی در تعامل با مراجع ذی‌صلاح سیاسی و امنیت ملی کشور و مشخص شدن غیرعمدی بودن ورود شناورهای رزمی آمریکا به آب‌های جمهوری اسلامی ایران و عذرخواهی آنها؛ تصمیم به رهاسازی آنان گرفته شد."^۴

▪ تنش در روابط با عربستان

در سال ۱۳۹۴ روابط ایران و عربستان در پی وقوع سلسله رخدادهایی قطع شد. از ابتدای سال انتشار خبر تعرض ماموران فرودگاه جده به دو نوجوان ایرانی، و در ادامه برخورد نادرست آل‌سعود با فاجعه خونبار منا که هشدار قاطع مقام معظم رهبری را نیز به دنبال داشت، خشم افکار عمومی را علیه مقامات سعودی برانگیخت. حادثه منا یکی از دردناک‌ترین

۱. خبرگزاری صدا و سیما، ۱۳۹۳/۳/۳۱

۲. خبرگزاری فارس، سپاه پاسداران ۱۰ نظامی آمریکایی را در خلیج فارس بازداشت کرد، ۱۳۹۴/۱۰/۲۳

۳. خبرگزاری صدا و سیما، تسلط سپاه مانع بروز فاجعه برای آمریکا شد، ۱۳۹۴/۱۰/۲۳

۴. خبرگزاری فارس، پس از عذرخواهی آمریکایی‌ها سپاه ۱۰ تفنگدار بازداشت‌شده آمریکایی را رها کرد، ۱۳۹۴/۱۰/۲۳

رخدادهای جهان در سال ۱۳۹۴ بود. در این حادثه که دوم مهر همزمان با عید قربان در مراسم رمی جمرات (در خیابان ۲۰۴ منطقه منا) رخ داد، بیش از دو هزار نفر از حجاج کشورهای مختلف بر اثر ازدحام جمعیت، جان خود را از دست دادند. ۴۶۴ نفر از جان باختگان ایرانی بودند.^۱ در پی این حادثه، مقام معظم رهبری سه روز عزای عمومی در کشور اعلام کردند. ایشان در پیامی مدیریت غلط و اقدامات ناشایسته (مسئولان برگزاری مراسم) را عامل این فاجعه ذکر و تأکید کردند: "دولت سعودی موظف است مسئولیت سنگین خود را در این حادثه تلخ پذیرفته و به لوازم آن به‌قاعده حق و انصاف عمل کند."^۲ حدود دو هفته قبل از فاجعه منا هم، سقوط جرثقیل در صحن مسجدالحرام ۱۰۷ کشته و ۲۳۰ مصدوم بر جای گذاشت. در این حادثه نیز ۱۱ ایرانی جان باختند و ۳۰ نفر مصدوم شدند.^۳

موضوع دیگری که بر روابط ایران و عربستان اثر گذاشت، شهادت شیخ «نمر باقر النمر» از شخصیت‌های مبارز و محبوب شیعیان عربستان بود. ۱۲ دی ۱۳۹۴، وزارت کشور عربستان اعلام کرد شیخ باقر النمر و ۴۶ نفر دیگر را به اتهام ارتکاب جرائم تروریستی اعدام کرده است.^۴ در پی این اعلام، مردم معترض در تهران و مشهد به نمایندگی‌های سیاسی عربستان حمله کردند. عربستان سعودی هم بلافاصله روابط خود را با ایران قطع کرد.

▪ برگزاری دو انتخابات (مجلس دهم و خبرگان پنجم)

انتخابات دهمین دوره مجلس شورای اسلامی در دو دور (هفتم اسفند ۱۳۹۴ و ۱۰ اردیبهشت ۱۳۹۵) برای تعیین ۲۹۰ نماینده برگزار شد. در دور اول ۳۳ میلیون و ۸۴۷ هزار و ۱۱۷ نفر یعنی ۶۱ درصد واجدان شرایط رای‌دهی شرکت کردند.^۵ در این دوره از انتخابات، اصلاح‌طلبان و اعتدال‌گراها اکثریت نسبی مجلس دهم را از آن خود کردند. انتخابات پنجمین دوره مجلس خبرگان رهبری نیز همزمان با دور اول انتخابات مجلس هفتم، اسفند ۱۳۹۴ برگزار شد.

▪ شهادت هشت مرزبان ایرانی

در نخستین روزهای سال ۱۳۹۴، تروریست‌ها هشت نفر از مرزبانان کشور را به شهادت رساندند. ۱۷ فروردین، مرزبانان کشور در استان سیستان و بلوچستان، هنگام ورود عوامل گروهک تروریستی جیش‌العدل به کشور، با آنان درگیر شدند؛ در این درگیری هشت نفر از مرزبانان به شهادت رسیدند.^۶

▪ دستاوردهای دفاعی

- آزمایش موشک دوربرد بالستیک «عماد»

اولین موشک دوربرد ایرانی که بعد از توافق هسته‌ای به فضا پرتاب شد، موشک بالستیک عماد بود. این موشک، نخستین موشک دوربرد جمهوری اسلامی ایران با قابلیت هدایت و کنترل تا لحظه اصابت به هدف است. همه مراحل طراحی و

۱. پایگاه اطلاع‌رسانی سازمان حج و زیارت، لیست جان باختگان ایرانی حادثه منا، ۱۳۹۴/۷/۹

۲. پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر حفظ و نشر آثار مقام معظم رهبری، پیام در پی فاجعه مصیبت‌بار کشته و زخمی شدن هزاران نفر از حجاج در سرزمین منا، ۱۳۹۴/۷/۲

۳. خبرگزاری صدا و سیما، ۱۳۹۴/۶/۲۱ و ۱۳۹۴/۶/۲۴

۴. پرس تی وی، اعدام شیخ نمر و ۴۶ نفر دیگر در عربستان، ۱۳۹۴/۱۰/۱۲

۵. <https://www.moi.ir/>

۶. روزنامه ایران، ۹۴/۱/۱۹

ساخت موشک عماد را دانشمندان و متخصصان سازمان صنایع هوافضای وزارت دفاع اجرا کردند.^۱ برد این موشک هزار و ۷۰۰ کیلومتر است و بعد از موشک سوخت جامد و دو مرحله‌ای «سجیل» و موشک سوخت مایع قدر اف (هر دو با دو هزار کیلومتر برد) دوربردترین موشک زمین به زمین ایرانی به شمار می‌آید.^۲

- رونمایی از رادار برد بلند «قدیر» و رادار فتح ۱۴

سامانه راداری برد بلند نیروی هوافضای سپاه پاسداران انقلاب اسلامی ۱۲ خرداد ۱۳۹۴ رونمایی شد. این سامانه راداری پیشرفته از نوع کشف اهداف به صورت سه بعدی و دائم کار می‌باشد که حدود هزار و صد کیلومتر برد دارد.^۳ سامانه راداری فتح ۱۴ هم مهر همین سال وارد مدار عملیاتی شد. برد این رادار حدود ۶۰۰ کیلومتر است و برای کشف اهداف ریزپرنده و اهدافی که سطح مقطع بسیار کم دارند، استفاده می‌شود.^۴

- رونمایی از موشک نقطه زن «فاتح ۳۱۳»

همزمان با روز صنعت دفاعی (۳۱ مرداد) جدیدترین موشک تاکتیکی در سازمان هوافضای وزارت دفاع رونمایی شد. این موشک با نام فاتح ۳۱۳ در زمره دقیق‌ترین موشک‌های ایرانی است که در ساخت آن، نسل پیشرفته‌ای از پیشرفته‌های سوخت جامد، مرکب و سنسور نیز به کار گرفته شده است. با تولید این موشک، ایران به جمع انگشت‌شمار کشورهای صاحب موشک با سوخت جامد، مرکب و نقطه‌زن با برد ۵۰۰ کیلومتر پیوست.^۵

- بهره‌برداری خط تولید موشک کروز «نصر هواپایه»

خط تولید موشک کروز نصر هواپایه سوم شهریور ۱۳۹۴ به بهره‌برداری رسید. این موشک پس از شلیک از هواپیمای جنگنده به پشتیبانی نیازی ندارد و هواپیما می‌تواند به سرعت از منطقه خارج شود. سیستم این موشک می‌تواند روی انواع جنگنده‌ها نصب و استفاده شود. قابلیت آماده‌سازی سریع، ارتفاع پروازی پایین، دقت بالا در انهدام اهداف به ویژه شناورهای دریایی و قدرت تخریب زیاد و مقاومت بالا در رویارویی با اختلالات رادیویی از ویژگی‌های موشک کروز نصر هواپایه است.^۶

- رونمایی از سامانه‌های راداری «نذیر» و «بینا»

سامانه‌های راداری «نذیر» و «بینا» که با تکیه بر فن‌آوری بومی و به همت متخصصان داخلی تولید شده است، دهم شهریور رونمایی شد. «نذیر» می‌تواند اهداف را در برد بیش از ۸۰۰ کیلومتر و با ارتفاع ۱۰۰ هزار پا کشف کند. «بینا» هم که رادار کنترلی سه بعدی است، می‌تواند اهداف رادارگریز را کشف کند. دو رادار راهبردی بینا و نذیر در مناطق کوهستانی و

۱. خبرگزاری صدا و سیما، ۱۳۹۴/۷/۱۹

۲. خبرگزاری فارس، برد جدیدترین موشک بالستیک ایران اعلام شد، ۱۳۹۴/۸/۲۳

۳. خبرگزاری ایرنا، سامانه راداری قدیر با برد ۱۱۰۰ کیلومتر رونمایی شد، ۱۳۹۴/۳/۱۲

۴. خبرگزاری ایسنا، سامانه راداری فتح ۱۴ وارد مدار عملیاتی شد، ۱۳۹۴/۷/۲۷

۵. خبرگزاری فارس، موشک نقطه‌زن «فاتح ۳۱۳» با برد ۵۰۰ کیلومتر رونمایی شد، ۱۳۹۴/۵/۳۱

۶. خبرگزاری صدا و سیما، بهره‌برداری از خط تولید موشک کروز نصر هواپایه، ۱۳۹۴/۶/۳

بیابانی در جنوب شرقی کشور مستقر شده‌اند. به گفته فرمانده قرارگاه پدافند هوایی خاتم‌الانبیاء با رونمایی از دو سامانه راداری نذیر و بینا نقاط پدافندی کشور به سه هزار و ۷۰۰ نقطه افزایش یافت.^۱

- رونمایی از هواپیمای دو زیست ایران

۲۲ دی ۱۳۹۴ نخستین پرنده دو زیست ایرانی در بندرعباس رونمایی شد. این پرنده با قابلیت‌های پروازی و شناوری و توان عملیات در خشکی و دریا، ۲۵۷ کیلومتر بر ساعت سرعت و ۲۵۰ اسب بخار توان دارد.^۲ هواپیمای دوزیست ایران در حمل ادوات و تجهیزات مورد نیاز در ماموریت‌هایی مانند شناسایی و عکس‌برداری در محیط‌های آبی و خاکی، گشت دریایی مبارزه با قاچاق کالا و توقیف شناورهای متخلف، نظارت، بازرسی و دسترسی به سکوها و خطوط لوله نفت در دریاها و دریاچه‌ها و نیز جابه‌جایی غواصان، امداد و نجات و انجام تحقیقات زیست‌محیطی و استفاده شخصی و تفریحی نیز کاربرد دارد.^۳

▪ شهادت سردار حسین همدانی

سردار حسین همدانی از فرماندهان دوران دفاع مقدس، ۱۶ مهر ۱۳۹۴ حین انجام ماموریت‌های مستشاری در حومه شهر حلب (سوریه)، به دست تروریست‌های داعشی به شهادت رسید. سردار همدانی که از او به عنوان نابغه جنگ‌های نامنظم در منطقه غرب آسیا یاد می‌شود، با تشکیل نیروهای مردمی در سوریه و عراق، نقش بارزی در جلوگیری از پیشروی نیروهای تکفیری داشت.^۴ فرماندهی لشکر ۳۲ انصارالحسین استان همدان، لشکر ۱۶ قدس استان گیلان، لشکر چهار بعثت و سپاه محمدرسول... تهران از جمله مسئولیت‌های سردار شهید حسین همدانی است.

▪ درگذشت دو روحانی انقلابی مشهور

آیت‌... عباس واعظ‌طبسی که پس از انقلاب اسلامی، نمایندگی ولی فقیه در استان خراسان و تولیت آستان قدس رضوی را برعهده داشت، اواخر سال ۱۳۹۴ درگذشت. ایشان هفتم اسفند پس از شرکت در انتخابات به دلیل مشکل تنفسی در بیمارستان بستری شد و یک هفته بعد به ملکوت اعلا پیوست. در پی درگذشت ایشان، مقام معظم رهبری پیام تسلیتی صادر کردند. ایشان در این پیام با اشاره به حضور صریح و صادقانه آیت‌... واعظ‌طبسی در مبارزات علیه رژیم ستم‌شاهی تاکید کردند "موضع انقلابی و وفاداری به آرمان‌های نظام اسلامی و مجاهدت در این مسیر دشوار که غالباً بدون تظاهر انجام گرفته است، فصل دیگری از زندگی این روحانی عالی‌قدر است."^۵

آیت‌... ابوالقاسم خزعلی از تدوین‌کنندگان قانون اساسی و عضو ۲۰ ساله شورای نگهبان نیز شهریور ۱۳۹۴ به دیار باقی شتافت. رهبر معظم انقلاب در پیامی به مناسبت رحلت ایشان، "همراهی با امام بزرگوار از آغازین روزهای نهضت انقلابی و دفاع شجاعانه از آن بزرگمرد و در دوران دشوار اختناق طاغوتی با بیانی رسا و صریح، حضور در مسئولیت‌های سنگین

۱. خبرگزاری صدا و سیما، رونمایی از رادارهای نذیر و بینا، ۱۳۹۴/۶/۱۰

۲. شبکه خبر، رونمایی از هواپیمای ایرانی دوزیست، ۱۳۹۴/۱۰/۲۲

۳. خبرگزاری ایرنا، نخستین هواپیمای دوزیست ایرانی رونمایی شد، ۱۳۹۴/۱۰/۲۲

۴. خبرگزاری تسنیم، "نابغه جنگ‌های نامنظم"؛ ۱۳۹۴/۷/۱۵

۵. پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر حفظ و نشر آثار مقام معظم رهبری، پیام تسلیت در پی درگذشت آیت‌الله واعظ‌طبسی، ۱۳۹۴/۱۲/۱۴

پس از پیروزی انقلاب و عضویت در شورای نگهبان و مجلس خبرگان، صبر جمیل بر شهادت فرزندش در قم و در هنگامه حرکات انقلابی ملت ایران و آنگاه حفظ قرآن و انس با آن و با دریای بی‌پایان حدیث و نیز فعالیت بلندمدت در تبلیغ و بیان معارف اسلامی، و آنگاه ثبات قدم در خط اصیل و صراط مستقیم انقلاب در همه حال و تا پایان زندگی^۱ را از سرفصل‌های مهم زندگی آیت‌الله خزعلی ذکر کردند.^۱

■ اقتصادی

■ تک نرخ شدن بنزین

سوم خرداد ۱۳۹۴ با رونمایی از طرح تک نرخی شدن بنزین، قیمت هر لیتر بنزین معمولی به هزار تومان رسید. قیمت بنزین در آغاز سهمیه‌بندی سوخت در سال ۱۳۸۶، دو نرخ بود؛ به این معنا که هر لیتر بنزین سهمیه‌ای با نرخ ۱۰۰ تومان و هر لیتر بنزین آزاد ۴۰۰ تومان عرضه شد. از ۲۸ آذر ۱۳۸۹، هر لیتر بنزین سهمیه‌ای به ۴۰۰ تومان و هر لیتر بنزین آزاد به ۷۰۰ تومان رسید. افزایش بعدی قیمت‌ها در سال ۱۳۹۳ بود که طی آن هر لیتر بنزین سهمیه‌ای ۷۰۰ تومان و هر لیتر بنزین آزاد هزار تومان عرضه شد. با تک‌نرخ شدن بنزین در سال ۱۳۹۴ پرونده بنزین سهمیه‌ای مختومه شد.^۲

■ ابلاغ سیاست‌های کلی برنامه ششم توسعه

تیرماه ۱۳۹۴، رهبر معظم انقلاب اسلامی در نامه‌ای به رئیس‌جمهور، سیاست‌های کلی برنامه ششم توسعه را ابلاغ کردند. این سیاست‌ها بر پایه محورهای سه‌گانه «اقتصاد مقاومتی»، «پیشتازی در عرصه علم و فناوری» و «تعالی و مقاوم‌سازی فرهنگی» و با در نظر گرفتن واقعیت‌های موجود در صحنه داخلی و خارجی تنظیم شده است تا با تحقق اهداف برنامه ششم، به ارائه الگوی برآمده از تفکر اسلامی در زمینه پیشرفت کمک کند. سیاست‌های کلی برنامه ششم توسعه دارای ۸۰

۱. پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر حفظ و نشر آثار مقام معظم رهبری، پیام تسلیت در بی‌رحلت آیت‌الله خزعلی، ۱۳۹۴/۶/۲۵

۲. روزنامه دنیای اقتصاد، سرمقاله: متادون اصلاحات، ۱۳۹۷/۱۱/۸

بند و شامل سرفصل‌های امور: «اقتصادی^۱»، «فناوری اطلاعات و ارتباطات^۲»، «اجتماعی^۳»، «دفاعی و امنیتی^۴»، «سیاست خارجی^۵»، «حقوقی و قضایی^۶»، «فرهنگی^۷» و «علم، فناوری و نوآوری^۸» است.^۹

■ اجتماعی

■ تشییع باشکوه و کم نظیر پیکر جمعی از شهدای دوران دفاع مقدس

پیکر مطهر ۲۷۰ شهید دوران دفاع مقدس، ۲۸ اردیبهشت ۱۳۹۴ از مرز شلمچه وارد کشور شد. ۱۷۵ پیکر از این تعداد متعلق به شهدای غواص عملیات کربلای چهار بود که با دستان بسته به شهادت رسیده بودند. مراسم تشییع پیکرهای مطهر این شهیدان عزیز ۲۶ خرداد با حضور انبوه مردم تهران برگزار شد.^{۱۰} در پی تشییع باشکوه و غیرتمندانه این شهیدان،

۱. از جمله: رشد اقتصادی شتابان و پایدار و اشتغال‌زا (به‌گونه‌ای که متوسط رشد هشت درصد در طول برنامه محقق شود)؛ بهبود مستمر فضای کسب‌وکار؛ گسترش و تعمیق نظام جامع تأمین مالی و ابزارهای آن؛ ارتقاء کیفی و کمی نظام جامع صنعت بیمه و ابزارهای آن؛ جذب سرمایه ایرانیان خارج از کشور و سرمایه‌گذاران خارجی؛ اعمال نظارت کامل و فراگیر بانک مرکزی؛ تغییر نگاه به نفت و گاز و درآمدهای حاصل از آن، از منبع تأمین بودجه عمومی به «منابع و سرمایه‌های زاینده اقتصادی»؛ تکمیل زنجیره ارزش صنعت نفت و گاز و کاهش شدت انرژی؛ حمایت از تأسیس شرکت‌های غیردولتی برای سرمایه‌گذاری در فعالیت‌های اکتشاف (نه مالکیت)، بهره‌برداری و توسعه میادین نفت و گاز کشور؛ تحقق کامل هدف‌مندی‌سازی پارانه‌ها؛ دانش‌بنیان نمودن صنایع بالادستی و پایین‌دستی نفت و گاز؛ توسعه اقتصاد دریایی جنوب کشور؛ توسعه حمل‌ونقل ریلی باری؛ اولویت دادن به تأمین مواد مورد نیاز صنایع داخلی کشور و ...

۲. از جمله: کسب جایگاه برتر منطقه در توسعه دولت الکترونیک در بستر شبکه ملی اطلاعات؛ توسعه محتوا در فضای مجازی؛ افزایش سهم سرمایه‌گذاری زیرساختی در حوزه فناوری اطلاعات و ارتباطات تا رسیدن به سطح کشورهای برتر منطقه؛ توسعه فناوری فضایی و ...

۳. از جمله: ارتقای سلامت اداری و اقتصادی و مبارزه با فساد در این عرصه؛ استقرار نظام جامع، یکپارچه، شفاف، کارآمد و چندلایه تأمین اجتماعی کشور؛ ارتقاء کیفیت و اصلاح ساختار بیمه‌های تأمین اجتماعی پایه برای آحاد مردم؛ اجرای سیاست‌های کلی سلامت؛ توسعه تربیت‌بدنی و ورزش همگانی؛ فرهنگ‌سازی و ایجاد زمینه‌ها و ترتیبات لازم برای تحقق سیاست‌های کلی جمعیت؛ تقویت نهاد خانواده و جایگاه زن در آن؛ سامان‌بخشی مناطق حاشیه‌نشین و پیشگیری و کنترل ناهنجاری‌های عمومی ناشی از آن؛ حمایت از صنایع دستی و صیانت از میراث فرهنگی کشور و ...

۴. از جمله: افزایش توان دفاعی در تراز قدرت منطقه‌ای در جهت تأمین منافع و امنیت ملی با تخصیص حداقل ۵ درصد بودجه عمومی کشور برای بنیه دفاعی؛ ارتقاء توان بازدارندگی کشور؛ تقویت کمی و کیفی بسیج مستضعفان؛ تأمین امنیت پایدار مناطق مرزی با انسداد کامل نرم‌افزاری و سخت‌افزاری؛ مبارزه همه‌جانبه با مواد مخدر و روان‌گردان‌ها در چارچوب سیاست‌های کلی ابلاغی و مدیریت مصرف با هدف کاهش ۲۵ درصدی اعتیاد تا پایان برنامه؛ پیشگیری و مقابله با قاچاق کالا و ارز از مبادی ورودی تا محل عرضه آن در بازار و ...

۵. از جمله: حفظ و افزودن بر دستاوردهای سیاسی جمهوری اسلامی در منطقه آسیای جنوب غربی؛ اولویت دادن به دیپلماسی اقتصادی؛ توسعه کمی و کیفی رسانه‌های فرامرزی با زبان‌های رایج بین‌المللی؛ ایجاد زمینه‌های لازم در جهت جلب سرمایه و توان علمی و تخصصی ایرانیان خارج از کشور؛ بهره‌گیری حداکثری از روش‌ها و ابزارهای دیپلماسی نوین و عمومی و ...

۶. از جمله: بازنگری در قوانین جزایی به‌منظور کاستن از محکومیت به حبس و تبدیل آن به مجازات‌های دیگر و متناسب‌سازی مجازات‌ها با جرائم؛ بهبود بخشیدن به وضعیت زندان‌ها و بازداشتگاه‌ها؛ حمایت قضائی مؤثر در تضمین حقوق مالکیت و استحکام قراردادها به‌منظور توسعه سرمایه‌گذاری بخش خصوصی و سرمایه‌گذاری خارجی و ...

۷. از جمله: تلاش شایسته برای تبیین ارزش‌های انقلاب اسلامی و دفاع مقدس و دستاوردهای جمهوری اسلامی؛ ارائه و ترویج سبک زندگی اسلامی - ایرانی و فرهنگ‌سازی درباره اصلاح الگوی مصرف و سیاست‌های اقتصاد مقاومتی؛ اجرای نقشه مهندسی فرهنگی کشور و تهیه پیوست فرهنگی برای طرح‌های مهم؛ حمایت مادی و معنوی از هنرمندان، نوآوران، محققان و تولیدکنندگان آثار و محصولات فرهنگی و هنری مقوم اخلاق، فرهنگ و هویت اسلامی - ایرانی؛ حضور مؤثر نهادهای فرهنگی دولتی و مردمی در فضای مجازی به‌منظور توسعه و ترویج فرهنگ، مفاهیم و هویت اسلامی - ایرانی و مقابله با تهدیدات و ...

۸. از جمله: دستیابی به رتبه اول منطقه در علم و فناوری؛ اجرای سند تحول بنیادین آموزش و پرورش؛ افزایش سهم آموزش‌های مهارتی در نظام آموزشی کشور؛ توسعه علوم پایه و تحقیقات بنیادی؛ توسعه و ساماندهی نظام ملی نوآوری و حمایت از پژوهش‌های مسأله‌محور و تجاری‌سازی پژوهش و نوآوری و ...

۹. پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر حفظ و نشر آثار مقام معظم رهبری، ابلاغ سیاست‌های کلی برنامه ششم توسعه، ۱۳۹۴/۴/۹

۱۰. روزنامه ایران، ۱۳۹۴/۳/۲۷

رهبر معظم انقلاب اسلامی در پیامی ضمن تقدیر و سپاس از مردم، حضور "پرمضمون" آنان در "تشییع این دُرْدانه‌های به میهن بازگشته" را یکی از به یادماندنی‌ترین حوادث انقلاب ذکر کردند.^۱

■ کسب دو موفقیت ورزشی

ایران در چهل و سومین دوره رقابت‌های جام جهانی کشتی آزاد، برای چهارمین دوره متوالی، قهرمان شد. این دوره از رقابت‌ها فروردین ۱۳۹۴، با حضور هشت تیم در لس‌آنجلس آمریکا برگزار شد و طی آن تیم ملی کشتی آزاد ایران توانست با پیروزی پنج بر سه، رقیب دیرینه خود آمریکا را شکست دهد و قهرمان این رقابت‌ها شود. تیم ملی فوتسال زنان ایران نیز در سال ۱۳۹۴ برای نخستین بار مقام قهرمانی آسیا را به دست آورد.^۲

■ جمع‌بندی

مهم‌ترین خبر سال ۱۳۹۴، توافق برنامه جامع اقدام مشترک (برجام) بود که بعد از ماه‌ها مذاکره میان ایران و گروه ۵+۱ به امضا رسید. این توافق از آن جهت حائز اهمیت بود که به مناقشه ۱۲ ساله بر سر برنامه صلح‌آمیز اتمی ایران پایان داد. کسب دستاوردهای دفاعی مهمی همچون پرتاب اولین موشک دوربرد ایرانی و نیز توقیف تفنگ‌داران متجاوز آمریکایی در آب‌های خلیج فارس از دیگر خبرهایی بود که ضمن تحقیر آمریکا و ایادی منطقه‌ای آن، اقتدار دفاعی ایران را به رخ کشید. در سال سی و هفتم انقلاب اسلامی، مردم همیشه در صحنه ایران، علاوه بر مشارکت گسترده در دو انتخابات مجلس شورای اسلامی و مجلس خبرگان، در تشییع پیکر مطهر جمعی از شهدای دوران مقدس سنگ تمام گذاشتند و به فرموده مقام معظم رهبری این حضور را به یکی از به یادماندنی‌ترین حوادث انقلاب تبدیل کردند.

---

۱. پیام رهبر انقلاب در پی تشییع پیکر مطهر شهدا با حضور حماسی مردم تهران، ۱۳۹۴/۳/۲۶

۲. روزنامه ایران، ۱۳۹۴/۱/۲۵ و ۱۳۹۴/۷/۵